

De Louwert

WERKPLAN SCHOOLZWEMMEN

Inhoud:

1. inleiding
2. doelstelling
3. de accommodatie
4. uitgangssituatie
5. de reis
6. uitzonderingen
7. pedagogisch klimaat
8. verantwoordelijkheden

1. Inleiding:

De historie van het schoolzwemmen in Hendrik Ido Ambacht gaat terug tot 4 juli 1970.

Die datum werd het combibad genaamd zwembad "de Louwert" in gebruik genomen. Dit was tevens het begin van het schoolzwemmen.

Zoals toen gebruikelijk, werd begonnen met de hoogste klassen van het basisonderwijs.

Daarna werden er vanaf 1972 watergewenningslessen gegeven aan de leerlingen van het kleuteronderwijs.

De resultaten van alle vroegere inspanningen zijn, dat nu van de basisscholen, de leerlingen van de groepen 1 t/m 3(4) zwemles krijgen.

Deze lessen zijn met ingang van 1 januari 1986 door de gemeente betaald.

In het algemeen kan worden gezegd dat het schoolzwemmen zoals dit tot nu toe wordt gegeven voorziet in een belangrijke behoefte, namelijk het waterveilig maken van de leerlingen.

2. De doelstelling:

Het maken van kleine waterratjes zou waarschijnlijk de meest ideale omschrijving zijn.

Om dit echter meetbaar te maken spreken we van: de zorg dat alle leerlingen aan het einde van hun schoolzwemperiode in het bezit zijn van tenminste het A- diploma.

Bij het leren zwemmen zijn er echter ook nog andere waarden welke een rol spelen en welke ook algemeen als zeer waardevol aanvaard zijn.

Deze waarden zijn door het gehele leerproces verweven en staan dan ook niet op zichzelf.

Enkele voorbeelden hiervan:

- a. de nuttigheidswaarde
- b. de recreatieve waarde
- c. de sociale waarde
- d. de orthopedagogische waarde
- e. de therapeutische waarde
- f. de vormende waarde.

Op het bovenstaande wordt in de vakliteratuur uitgebreid ingegaan.

3. De accommodatie:

In de gemeente Hendrik Ido Ambacht beschikken wij over een combibad met diverse recreatieve voorzieningen.

De schoolzwemlessen vinden echter voor het grootste gedeelte plaats in het binnenbad.

Dit bad is 8 meter breed en 25 meter lang.

Het heeft over de helft van de bodem (100m²) een beweegbare vloer.

Deze vloer maakt het mogelijk om de waterdiepte aan te passen aan de geoefendheid van de leerlingen.

In het drie meter diepe gedeelte ($\pm$ 40m²) beschikt het over een één-meter springplank en drie startblokken.

Verder zijn ten behoeve van de zwemlessen ondersteunende hulpmiddelen aanwezig.

Er is ook een ruime voorraad spelmateriaal als duikringen, vlotten, ballen, surfplanken en divers waterspeelgoed.

Als belangrijkste echter, een watertemperatuur van 30° C.

Dit is gezien de zeer jeugdige leerlingen ook wel noodzakelijk.

4. Uitgangssituatie:

a.	zwembad	8x 25m met beweegbare bodem,
b.	personeel	3 zweminstructeurs,
c.	leerlingen	maximaal 36 leerlingen per leerkracht,
d.	lestijd	25 of 30 minuten één maal per week. 40 of 45 minuten om de week

Het is duidelijk dat er bij 25 of 30 min. les er wat betreft punt C enorme verschillen zijn. Verschillen waarvan je, je soms afvraagt kan dit niet anders. Helaas blijkt dit meestal niet anders te kunnen, hierbij doel ik op de groepsgrootte. Een groep groter dan 36 leerlingen is duidelijk niet ideaal. Het zal dan ook niet vreemd zijn dat de weg (reis) voor alle groepen en daarin voor alle leerlingen anders verloopt dan je soms zou willen.

Deze reis zal via een aantal stations globaal worden geschetst.

5. De reis:

Station 1.

Het eerste station, de opstapplaats geldt nu voor de meeste leerlingen van groep 1 of 2. De leerlingen zijn dan 4 jaar en komen meestal direct mee naar het zwembad. Als eerste komen ze in het 1^e bad, dat wil zeggen in zeer ondiep water. Hier worden ze door middel van spel en oefening vertrouwd gemaakt met het water, zo vertrouwd dat we kunnen zeggen dat ze volledig watervrij zijn. Watervrij betekent dat de leerlingen zonder hulpmiddelen op hun buik en rug kunnen drijven. Zij hebben dan ook kennis gemaakt met enkele krachten welke in het water een belangrijke rol spelen. Dit zijn met name de zwaartekracht, de opwaartse druk en de weerstand.

Deze ervaringen in de eerste fase, zijn heel belangrijk voor het vervolg van de reis.

Station 2.

Nu komen de leerlingen in het 2^e bad. Hier maken zij kennis met de zwembewegingen. Volgens het zwem ABC zijn dat rugcrawl, borstcrawl, enkelvoudige rugslag en de schoolslag. Met gebruik van zo min mogelijk hulpmiddelen, leren ze eerst de borst- en rugcrawl beenslag en daarna de schoolbeenslag. Als ze dit beheersen wordt de gehele schoolslag aangeleerd. Nu komt het volgende station in zicht.

Station 3.

Het diepe bad.

Dit is een magisch woord.

Voor de meeste kinderen is het een geweldige ervaring.

Maar doordat de meeste al zo watervrij zijn en heel goed kunnen drijven op buik en rug is het meestal alleen maar spannend.

Het diepe waar ze eerst niet mochten komen, omdat dit gevaarlijk was, daar mogen en kunnen ze nu in zwemmen.

Eerst een enkel baantje en later steeds meer.

Deze baantjes worden echter nog gezwommen met gebruik van hulpmiddelen.

Dan zijn we toe aan het volgende station.

Station 4.

In het diepe of 3^e bad wordt nu geoefend tot de leerlingen zonder hulpmiddelen in voldoende mate en op de juiste wijze de zwemkunst beheersen.

Is de leerling zover gevorderd dat hij aan de eisen van het A- diploma voldoet, dan zijn er 2 mogelijkheden:

1. de leerling zwemt samen met leerlingen van de particuliere zwemles proef en diploma.
Hierbij zijn de kosten voor de ouders, maar hoeft het kind niet te wachten tot het einde van het schooljaar.
2. aan het einde van het schooljaar kunnen alle daarvoor in aanmerking komende leerlingen in schoolverband gratis diplomazwemmen.

Is het diploma behaald en het schoolzwemmen nog niet ten einde, dan gaan we op naar het volgende station.

Station 5.

Na het 4^e station als de kinderen in het bezit zijn van het A- diploma wordt er verder geoefend voor het B- diploma.

Na het B- diploma is er ook nog de mogelijkheid om te oefenen voor **Survival vaardigheden en alleen voor groep 4 wordt er geoefend voor het C- diploma.**

Dit kan worden afgerond aan het einde van het schooljaar.

Station 6.

Komen de leerlingen na 3 jaar schoolzwemmen aan op het eindstation, dan zien we hoe ver ze gevorderd zijn.

De meeste leerlingen behalen het A en B- diploma.

Een aantal behaalt geen diploma,

Dit is betreurenswaardig, maar meestal is daar een duidelijke reden voor.

6. Uitzonderingen voor leerlingen zonder diploma:

Een mogelijkheid binnen de schoolstructuur zou kunnen zijn:

- a. dat de leerling mee zwemt met een andere groep tot aan zijn A- diploma.

Ook als er binnen de zwembadstructuur mogelijkheden zijn worden die gebruikt bijvoorbeeld:

- a. de leerling komt op de vakantie cursus; dit is vanaf 7 jaar,
- b. de leerling komt op particuliere les,
- c. de leerling komt vrijzwemmen met de ouders.

Zo zoeken we met elkaar naar een passende oplossing om te zorgen dat de doelstelling wordt bereikt.

7. Pedagogisch klimaat

Ondersteuning door de CED groep.

Wij werken er als team elke dag aan om een veilig pedagogisch klimaat te realiseren. Een goed en veilig pedagogisch klimaat houdt voor ons in dat er in het zwembad een goede sfeer heerst en waar de bezoekers zich welkom en veilig voelen. Voor de leerlingen betekent dit dat zij met plezier naar de zwemlessen komen en uitgedaagd worden tot leren zwemmen.

Veiligheid is een heel breed begrip, en we proberen dit gevoel op allerlei manieren te bereiken.

Positieve benadering van de leerlingen

- We benoemen en complimenteren vooral het positief gedrag van de leerlingen

Basisregels

We hebben binnen het zwembad en tijdens de zwemlessen een aantal basisregels, waar we de bezoekers/leerlingen regelmatig op een positieve manier op zullen wijzen.

- We luisteren naar de instructies van de zwemdocent
- We helpen elkaar
- We zijn aardig voor elkaar
- We lopen rustig in het zwembad
- We doen goed mee met de les

Voorspelbaar en consequent docentengedrag

- We heten alle leerlingen welkom
- We zorgen er voor dat de leerlingen de docenten goed kunnen volgen en de instructie kunnen opvolgen
- We geven heldere instructies

8. Verantwoordelijkheden schoolzwemmen

Richtlijnen schoolzwemmen voor betrokken zweminstructeurs en begeleidende groepsleerkrachten.

1. Voor de aanvang van de les.

De groepsleerkracht begeleidt de leerlingen bij aankomst in de zwemaccommodatie en in de kleedruimte, telt het aantal leerlingen en regelt het douchen.

Na het douchen worden de kinderen door de zweminstructeur opgewacht bij de douche waarna de kinderen vertrekken naar het lespunt (overdrachtmoment)

b.v. bij het 1^e, 2^e en 3^e bad.

Deze afspraak wordt bij aanvang van het schooljaar gemaakt met de begeleidende groepsleerkracht.

2. Leerlingen tellen.

De zweminstructeur telt de leerlingen in zijn groep op het lespunt, voordat de les begint.

De zweminstructeur eindigt de les met zijn groep op het perron en begeleidt ze naar het overdrachtpunt de douche.

Aan het einde van de les/spelen telt de zweminstructeur nogmaals de leerlingen.

De zweminstructeur weet altijd exact met hoeveel kinderen hij werkt.

De teamleiding zorgt voor een goede verdeling van de leerlingen over de beschikbare zweminstructeurs gedurende het hele schooljaar.

Per groepsleerkracht is een maximum van 36 leerlingen vastgesteld, wanneer er meer dan 36 leerlingen meekomen naar het zwembad zijn er meerdere groepsleerkrachten of extra begeleiders noodzakelijk.

3. Assistentie ouders.

Bij de groepen 1 en 2 en 3 zijn er **2 ouders** in de zwemzaal aanwezig, waarvan er één op de scheidingslijn 2e, 3e bad zit en de andere assisteert de leerkracht met het helpen van kinderen die naar het toilet moeten etc.

4. Het verlaten van de groep.

De zweminstructeur blijft in principe altijd bij de eigen groep.

In geval van tijdelijke afwezigheid van de zweminstructeur (b.v. omkleeden of bezoek aan het toilet) vindt een duidelijke overdracht plaats van de groep naar een andere zweminstructeur.

5. Informatie over de leerlingen.

De zweminstructeur moet op de hoogte zijn van eventuele bijzonderheden van leerlingen (medische aspecten, gedrag, aanspreekbaarheid)

De groepsleerkracht geeft informatie over de leerling (en) door aan de zweminstructeur zodra de informatie voor handen is en tekent dit aan op de schoolijst.

De schoolijst wordt verder gebruikt voor het aantekenen van leerlingen die niet meezwemmen en het doorsturen naar een volgend bad/groep en het aantal diploma's

De achterzijde wordt door de zweminstructeur ingevuld, hierop tekent hij aan welke oefenstof er behandeld is en eventuele bijzonderheden.

6. Spelen.

In ons zwemonderwijs wordt veel gespeeld. Spel is een belangrijk element van leren zwemmen en een wezenlijk onderdeel van het zwemleerplan.

A. Begeleid spel.

Dit ligt in het verlengde van de instructie.

B. Vrijheid van spel.

De kinderen kiezen een eigen activiteit en eigen materiaal.

Het zijn korte momenten in een les (5 à 10 min.)

Niet aan vakanties gebonden.

De overgang van instructie naar spel moet een duidelijk moment zijn.

De kinderen ontvangen instructie over:

- de begrenzing van het gebied waarin zij mogen spelen.
- Het materiaal waarmee zij mogen spelen.

C. Spelvormen.

De kinderen krijgen div. opdrachten gedurende 20 à 25 min. en de resterende tijd is voor het vrijspelen.

Dit vindt meestal plaats voor een vakantie.

Toezicht tijdens het vrijspelen vindt plaats door het gehele team op vaste punten.

7. Kijklessen en meezwemmen.

De zweminstructeur verzorgt het toezicht voor zijn eigen groep.

De leerkracht is mede verantwoordelijk voor de totale groep.

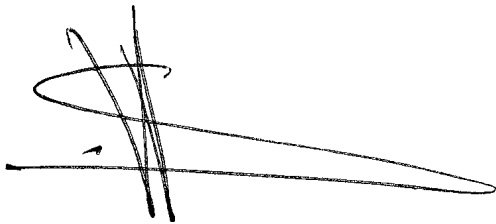
I.v.m. de veiligheid mag er maar één gezinlid die in het bezit is van een zwemdiploma per leerling meezwemmen.

8. Buitenzwemmen.

In de periode vanaf 1 mei t/m begin juli zijn er mogelijkheden om met de groep buiten te zwemmen.

Dit wordt altijd alleen gedaan in overleg met de groepsleerkracht.

Met vriendelijke groet,

Zwembad "de Louwert".

H. Schreurs
Locatiemanager